

[1] Anacreont, el poeta,¹ va compondre moltes peces refinades. Li havia tocat, entre tots els destins, el de menar una vida luxosa. A Alceu,² en canvi, i a Arquíloc de Paros,³ el déu no els va permetre de portar el talent cap a alegries i plaers. Forçats a passar pena un cop i un altre, feien servir la poesia amb aquest fi: fer-se més lleugers els patiments que els enviava el déu a còpia d'insultar els qui els maltractaven. A mi, com a tothom, la llei em prohibeix d'acusar nominalment⁴ aquells que, sense rebre cap mal tracte de part meva, fan mans i mànigues per ser-me hostils. D'altra banda, l'educació preponderant avui en dia descarta tota mena de poesia o vers.⁵ De fet, ara com ara sembla més vergonyós dedicar-se a la poesia que no ho havia estat mai enriquir-se injustament.⁶ Ara bé, no per això llicenciaré els reforços que m'envien les Muses. He vist els bàrbars de més enllà del Rin⁷ cantar cançons salvatges amb una dicció que recordava els gralls dels ocells de crit aspre, i els he vist prendre plaer en aquells càntics. Em penso que això és el que els passa als artistes sense talent, és a dir, que els espectadors els troben odiosos i ells mateixos es troben excel·lents. Com que en sóc conscient, solc dir-me allò que deia Ismènia,⁸ no pas perquè tingui els mateixos dots que ell,

però sí, vull pensar, el mateix orgull: cantaré per a les Muses i per a mi.

[2] Aquest cant és en prosa, però conté molts insults, i dels grossos, no pas contra d'altres, Zeus me'n guard (¿com podria ser, si ho prohibeix la llei?), sinó contra el mateix que l'ha compost i que l'ha escrit. Escriure lloances o retrets d'un mateix no ho prohibeix pas cap llei. De lloances, per molt que vulgui, no me'n puc fer gaires, però de retrets, un bon munt. Començaré per la meva cara.

[3] Tot i que ja de naixement no la tinc ni gaire bonica, ni parençosa, ni ben feta,⁹ com que sóc esquerp i sorrut, m'hi he afegit aquesta barba tan espessa; i tot per castigar-la, segons sembla, per no haver nascut més bonica. Vet aquí per què suportó que els polls hi corrin amunt i avall com bestioles per un matollar. No em permeto de menjar a cremadent ni de beure pel broc gros perquè he de parar compte de no acabar menjant pa amb pèls sense adonar-me'n. De besar o ser besat, me'n pre-ocupo ben poc.¹⁰ Igualment, en això també sembla que la barba és una nosa, ja que no deixa prémer uns llavis nets (i per aquesta raó, crec, més dolços) en uns llavis lli-sos, com diu un dels qui amb l'ajut de Pan i de Cal·líope han dedicat poemes a Dafnis.¹¹ Vosaltres, a més, dieu que se n'haurien de trenar cordes. Estic disposat a fornir-vos-en el material, sempre que el pugueu estirar sense que us faci malbé aquestes manetes vostres tan «suaus i delicades».¹² Que no es pensi ningú que aquesta broma em fa enfadar.

Jo mateix us en dono l'ocasió, que porto la barbata com els bocs, podent-me-la deixar llisa i pelada, com la tenen els noiets bonics i totes les dones, de les quals és propi, per natura, l'encant.¹³ Vosaltres, en canvi, engelosits dels vostres fills i filles, pel refinament de la vostra vida i, tal vegada, per la delicadesa del vostre caràcter, us escarrasseu a deixar-vos llisa la barbata, i mostreu que sou homes, i encara amb prou feines, pel front i no, com jo, per les barres.

I si l'espessor de la barba no em bastava, afegiu-hi encara la brutícia del cap, i que em tallo els cabells i les ungles molt de tant en tant, i que els dits, tot sovint, els tinc negres de tinta. I si voleu que us expliqui alguna cosa més íntima, heu de saber que tinc el pit pelut i espès com els lleons, que són els reis de les bèsties,¹⁴ i que no me l'he depilat mai perquè sóc esquerp i mesquí, ni tampoc he fet que cap altra part del cos em quedés llisa i suau. Si, a més d'això, tinguéssiu una berruga com Ciceró,¹⁵ no patiu, que us ho diria; però no en tinc cap, ja em perdonareu, així que us explicaré una altra cosa.

[4] Si no em bastava de tenir un cos com aquest, duc una vida d'allò més estricta. Evito els teatres¹⁶ per estúpidesa i no accepto funcions a la cort, fora de cap d'any,¹⁷ perquè em deixen indiferent, com si fos un pagès pobre que aporta un tribut o paga un impost a un senyor poc indulgent. Fins i tot llavors, quan hi vaig, sembla que estigui fent penitència. Tampoc no tinc, i això que sento dir que sóc un gran emperador, ningú al meu ser-

vei que, com un lloctinent o un general, comandi a tot arreu del món els mims i els aurigues. Això prou que ho vèieu no fa gaire,¹⁸ i ara recordeu amb enyorança «aquella joventut, i aquell seny, i aquell cor».¹⁹

[5] Això últim ja deu ser cosa greu, i un senyal ben clar de la misèria del meu caràcter, però jo sempre us puc endossar una excentricitat més de propina: odio les curses de carros com els qui deuen diners odien la plaça del mercat. En conseqüència, hi vaig molt de tant en tant i no m'hi passo el dia, com feien el meu cosí, el meu oncle i el meu germà.²⁰ Quan porto sis curses, i això sense ni tan sols fer veure que m'agraden o, per Zeus!, que no les odio ni em disgusten, me n'escapo ben content.

[6] Els vicis que mostro són aquests. I, tanmateix, quina part més minsa que he explicat, de totes les injúries que us faig! I en privat ¿què? Les nits en blanc²¹ en jaços de palla i una alimentació que no pot atipar ningú em fan el caràcter amarg i enemic de les ciutats de vida regalada. Us asseguro que no ho faig a posta per vosaltres. Només és que un engany terrible i absurd es va emparar de mi quan era un noi i em va convèncer de fer la guerra al ventre, i és per aquest motiu que no li permeto que s'ompli gaire de menjar. Vomitar, per tant, és una cosa que em passa ben poc sovint. De fet, recordo que, des que sóc emperador, només m'ha passat una vegada, i va ser per accident, no perquè m'afartés. Val la pena que rememori la història.²² No és gaire agradable, tampoc, però precisament per això m'és tan familiar.